

5 Timer daglig Undervisning i de 4 Maaneder og 6 Timer i den øvrige Tid af Aaret, hvilket vil — Ferierne fraregnet — blive 34 Timer ugentlig, eller 17 Timer for enhver Klasse, det er for ethvert Barn. Naar Skoleaaret ligesom nu regnes til 246 Skoledage, eller 41 Uger, idet 11 Uger antages at gaa med til Ferier og Forfaldsdage, vil den Undervisningstid, som Kommunen, i Klasser af ikke over 40 Børn, efter vort Forslag er pligtig til at yde ethvert Barn, der søger Skolen, altsaa blive 17×41 eller 697 Timer aarlig.

Spilken Frihed vil der nu ifølge vore Forslag tilkomme Kommunalbestyrelsen med Hensyn til Gjennemførelsen af de ovennævnte Forpligtelser? Vi foreslaa, at Kommunalbestyrelsen faar Ret til uden Approbation af høiere Myndighed at fastsætte Maalet for de i §§ 18 og 19 bestemte Fag, at fordele Fag og Timer paa de forskjellige Klasser og Dage, at ordne Skolegangen paa Dage og Aarstider for de forskjellige Klasser (hvorefter specielle Bestemmelser om Sommer- og Vinterskolegang gjøres overflødige), og at fordele Ferierne, — alt efter de lokale Forhold. Ved § 12 tage vi særligt Hensyn til Forholdene i enkelte Amter i Sylland, hvor man, ligesom i Landets øvrige mindre Skoler, vil kunne faae heldig Anvendelse for Bestemmelserne i § 13. Særlig Bøgt maa der lægges paa de efter Lovforslaget under Nr. 3 og 4 i § 15 optagne Vilkaar, ligesom vi tro, at Anvendelsen af Nr. 2 i samme Paragraf paa mange Steder kan faae Betydning for Undervisningens Fremme. I Slutningen af denne Paragraf har man til Gunst for Kommunen (jfr. § 36 1ste Stykke) foreslaaet Veiløngbestemmelserne udvidede og søgt at fastsætte Regler for Afhjælpning af de Krav, affides liggende Dele af Kommuner maatte stille, idet man iøvrigt for Undtagelserne har ment i § 24, Slutningen, at kunne gjøre Amtsfondene medforpligtede. Bestemmelserne i §§ 16 og 17, optagne efter Lovforslaget, ere indrømmende i Indhold. Bemyndigelsen i § 21 vil efter vor Formening kunne anvendes til megen Nytte. At Undervisning i Sang, Haandgjerning og Gymnastik paa en billig Maade vil kunne fremmes yderligere ad denne Vej, er vistnok utvivlsomt, og efter den udvidede Uddannelse, mange Lærere have erhvervet sig, En i et, en Anden i et andet Fag, vil det kunne blive af ikke ringe Betydning, om en saadan særlig Uddannelse ved den foreslaaede Skiften af Lærere i en Del af Undervisningstiden kom ikke blot den enkelte, men flere af Kommunens Skoler tilgode. Det maatte syntes at være opmuntrende for Lærerne selv, og Foranstaltningen vilde neppe savne Støtte deri, at Lærere, som vare villige til at gaa ind herpaa, særlig kom i Betragtning ved de af Staten bekostede Kursus. Ifølge § 23 vil Kommunen i flere Tilfælde være istand til at blive

en uduelig eller forfømmelig Lærer kvit, og mulig, trods Andelen i Understøttelsen (§ 50), uden væsentlig Udgift. Mindre Værdinger forbigaaes, og Forslaget om Religionsundervisningen (§ 20) vil blive omhandlet under Afsnit V.

I Overensstemmelse med Foransførte have vi derefter foreslaaet Lovforslagets § 18, vor § 25, om Skoleplanernes Udarbejdelse og Approbation, affattet saaledes, at Kommunen ikke længere er udfat for derigennem administrativt at se sine Rettigheder indskrænkede og sine Forpligtelser udvidede.

Det er forekommet os naturligt, efter Fastsættelse af en saadan Lovbæfalet Ordning, hvor man vil finde optaget flere af Lovforslagets Bestemmelser enten uændrede eller afpassede efter det forandrede Anlæg af Loven, at samle de videregaaende Bestemmelser for sig. Vi ere fuldt enige med Lovforslaget i, at det Maal, Almueskolen bør stræbe hen til, maa være større, end hvad vi ovenfor have ment uden Betænkkelighed at kunne gjøre Lovforpligtende for Alle; men vi ere ikke enige i, at det kan overlades Administrationen at bestemme, hvor og naar et saadant fuldigere Krav skal gennemføres, endog bortset fra Kommunalbestyrelsens Samtykke. Lovgivningsmagten bør til enhver Tid selv sætte det forpligtende Maal, og overlade det Øvrige til den kommunale Selvtyrrelses Frivillighed. I Genhold hertil have vi foreslaaet Bestemmelsen i § 27 om den udvidede Almueskole. Dennes fulde eller delvise Udførelse vil paa ethvert Sted afhænge af Kommunalbestyrelsens egen frie Beslutning. Ifølge Sagens Betydning og den Erfaring, man allerede har gjort i denne Retning, tro vi desuagtet, at man tør knytte ikke ringe Forventning til en saadan Distriktparagraf, især nu, naar Statens opmuntrende Støtte (§ 61) væsentlig betinges af denne Paragrafs Anvendelse. Vi have stillet Forslaget saaledes, at uformuende Foreldre uden særlig Godtgjørelse er fikket Udgang for deres Børn til en saadan udvidet Undervisning. Et blot af Hensyn til Børnene, men ogsaa for at Lærerne kunne vinde Tid til at sætte sig i personlig Forbindelse med Forfædrene, vil det muligt være rigtigst, især paa Landet, ikke at gaa høiere end 5 hele Dage ugentlig.

Vore Forslag til dette Afsnit af Lovforslaget gaa saaledes ud paa, under Fastsættelse af et virkeligt Fremfærdigt, nøie at bestemme Kommunernes Ret og Pligt og samtidig at udvide og befæste deres Myndighed med Hensyn til Skolevæsenet, idet Lovgivningsmagten derhos angiver det videregaaende Maal, som man, med Tilføjelse af Statshjælp, ønsker frivillig eftertragtet.